

טיב הקהילה

י"ז ע"י קהילת שבת בני ד' אויף אידיש

משיגת מינוי ורבונית הת"י
חבר ומזכיר הקהילה החדשה שלישי

לד לד
י סדרהשון תשפ"ד
זמן הדלקת הנרות ומצו"ת
8:19 הד"ר
7:31 מוצי"ק
7:10 ר"ת
סוף זמן קריאת שמע והפילה
10:02 סדר"א א 8:52
סדר"ש ב 9:37 סדר"א ב 10:33
לידת מ"ג
שנת ה'תשפ"ד

טיב

המערכת

♦ ויהי רעב בארץ ♦

והא וואלטן מיר געזאגט, אויב איינער וואלט באקומען א באפעל פון זיין בעל הבית זיך ארויסצולאזן אויף א נסיעה צו א ווייטע מדינה, און נאכדעם וואס ער איז געפארן און האט געמאכט די נאנצע נסיעה, זאגט מען אים אז ער זאל פארן צו אן אנדער ארט.

נאכדעם פון דעם וואס וואלטן מיר געזאגט אויב מען וואלט אונז געהייסן זיך אריבערציען און גיין אויפגען אין אן אנדערע מדינה, און אנטקענדיג אהין וואלטן מיר באקומען א נייע אויטוויינג, נאכאמאל צו פארפאקן אונזערע זאכן, און זיך אריבערציען צו א נייע ארט?

אויך איינער וואס וואלט גארנישט געזאגט, וואלט אבער זיכער געטראכט אין אהר"ן געדאנקען געווען זיין 'באס', קיינער וואלט אבער נישט געטראכט אז עס קען מעגליך זיין, אז א מענטש זאל אנעמען אזעלכע אויטוויינגען, אן אפילו טראכטן עפעס א מחשבה פון וואונדער, פארוואס ער דארף נאכאמאל זיך אריבערציען פונעם ארט צו וואו ער איז פארשיקט געווארן?

דער אויבערשטער האט באפוילן צו אברם אבינו לך פארצאגן, צו וואו זאל ער גיין? אל הארץ אשר ארץ, און א שטיק צייט שפעטער, נאכדעם וואס אברם אבינו איז שוין אריבערגעגאנגען, טיפער און טיפער אין ארץ ישראל, אוי ווי עס שטייט אין פסוק זיינע אברם הלך ונסוע הנגבה, שטייט גלייך נאכדעם ז'והי רעב בארץ וירד אברם מצורמה לנדו שם, און רש"י ערקלערט אויפן ארט, אז נאר דארט אין לאנד איז געווען א הענגער, כדי אים אויסצופארציען צו ער וועט אויבערמאכטן נאך זי ווערטערע פונעם אויבערשטן, וואס ער האט אים געזאגט צו גיין צום לאנד כנען, און יעצט זאגט ער אים אז ער זאל ארויסגיין פון דארט. דאס הייסט אז דער נאנצער וועגער אין לאנד כנען איז געווען נאר כדי צו אויספארבירן אברם אבער מיר דארפן נאך אלץ פארשיקטן, וואו שטייט אז דער אויבערשטער האט געהייסן אברם ארויסגיין פון לאנד כנען און גיין קיין מצרים?

נאר, דא לערנען מיר א טויפן יסוד אין אמונה. עס זענען דא מענטשן וועלכע גלייבן בכלל נישט אינעם אויבערשטן, ח"ו, און יעדער זאך טוען זיי אנהענגען אז עס איז געשען צופעליג אדער נאטורליך, און זיי האבן נישט קיין שום טענה אויפן אויבערשטן, וויבאלד זיי אנערקענען נישט אין אים אבער עס זענען דא מענטשן וועלכע גלייבן אין השגחה פרטית נאר זיי האבן טענה אויפן אויבערשטן, פארוואס היינט הייסט ער אונז און אויך אויפן אויספארמונג הייסט ער זיין פארקערט, דאס מיינט אז אייגנליך קומען זייערע טענה דווקא פון דעם וואס זיי גלייבן אינעם אויבערשטן, אז ער איז דער אבי פריד זיי וועלט און ער מאכט אלעס געשען, נאר זיי פארשטייען נישט זיינע ווערטער.

און פון די ווערטער קומט דער ענטפער צו אונזער שאלה ווייל דורך וועגער האט אברם אבינו פארשטאנען אז דער אויבערשטער טוט אים הייסן אז ער זאל אראפגיין קיין מצרים און דאס זאגט רש"י, אז נאר אין לאנד כנען איז געווען א הענגער, כדי אויסצופארבירן אברם און זען צו ער וועט נאכקלערן נאך די ווערטער פונעם אויבערשטן - און דאס איז אמתע אמונה אז כאטש עס זעט אים אומפארשטענליך, זאל מען גלייבן באמונה שלימה אז דער אויבערשטער טוט אלעס, און נאר ער ווייסט וואס ער טוט, און מען זאל גארנישט נאכטראכטן אויף דער אויבערשטער.

(עפ"י טיב התורה - לך לך)

טיב

הפרשה

מֵאֲרֵצָךְ וּמִמּוֹלְדָתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ

די חשיבות פון אן אייגענע עבודה

אין די וואכענדיגע פרשה לערנען מיר איבער דעם וואס לויטן ציווי פון הקב"ה האט אברם אבינו געדארפט גענען די אנגעזעשענע און די הענט אריין און פארלאזן די שטוב און די וואוינארט פון זיין פאטער.

אין די ציווי טרעפן מיר דריי לשונות. דער ברובשע זאגט פאר אברם אבינו אז ער זאל ארויסגיין 'מארצך' און 'סמולדתך' אין ארץ 'מבית אביך'. יעדע ווארט אין די תורה איז אויסגעברענגען און אז די תורה דרוקט זיך אויס מיט דריי עקסטערע לשונות איז א סימן אז ער וויל עפעס ארויסזאגן מיט יעדן פון די לשונות און די שאלה איז - וואס וויל די תורה ארויסגעבן מיט די מערערע לשונות.

מיר ווייסן אז יעדער זאך וואס עס האט פאסירט ביי די אבות הק"א איז רמז צו זיינע קינדער, און אויך די ציווים וואס הקב"ה האט אנגעזאגט די אבות הק"א איז די זעלבע זאך, און אויך דא וויל די תורה ארויסגעבן די געדאנק ווי שטארק א איז דארף זיך דערווייטערן און אפשאקלען פון כחות וטומאה און פון שלעכטע שכנים וועלכע ווילן געאינפאלען דעם מענטש.

דער אור החיים הק"א אויפן ארט האט א שמועס איבער די נושא. אויף דער ווארט 'סמולדתך' ברענגט ער אראפ דער סאמר הל"ל לעולם דור אדם בשכונת אריה ולא בעיד עם רשעים וייל אז מען וואוינט מיט רשעים ווערט מען נאכגעשלעפט נאך איינערע מעשים רעים.

די נקודה וויל די תורה אויך איבערגעבן פאר די ווייטערדיגע דורות די תורה וויל אז דער איד וויסן אז עס איז נישט גענוג אז מען איז אליין א גדיק נאר מען דארף נאך אלץ זיכערמאכן אז מען שטייט אוועק פון די רשעים און פון א מכיבה וואו עס געפינען זיך רשעים ווייל דער מענטש ווערט נאכגעשלעפט

מען קען הערן שפועס'ן און דרוש
פון פורנו ורבונו שליט"א - אין א עקסטערע נופע
אידיש: 073-2951321 לשר"ק: 073-2951320

טיב
ההודעות

זענים אויף
קבלת קהל און שיחות
0534-100024

י"ד תמוז ה'תשפ"ד י"ג תמוז תשפ"ד י"ד תמוז תשפ"ד

טיב ההשגחה

מעשיות אויף ההשגחה פריטית עשרת חזר לעצמך

עזר אלמך הברית ביני סיר

נאך דעם וואס א חשובער איד האט איינגעלאדענט מוריו הרב שליט"א אז ער זאל אנטילעמען אן ברית האט מען זיך גייט געמאכט ארויסצוגיין פון שטוב אויף די ברית אבער פונקט אין יענע מינוטן איז געקומען צוגיין א צובראכענער איד זיך אונגערויבן אויסרעדן דאס הארץ.

דער איד איז געווען צובראכן ווי א שארב. עס האט אויסגעזען ווי עס איז אן ענין פון פיקוח נפש, אז אויב מען וועט אים נישט אויסהערן וועט עס אים הלילה שאטן צו זיך גענוגט.

זענדיגט אז עס איז א נושא פון פיקוח נפש האט מען זיך אוועקגעזעצט ביים טיש אז אויסגעהערט דעם איד, נאר ווען מען איז שוין געווען זיכער אז דער איד איז שוין געקומען צו זיך און איז רואיג און עס ליערעט נישט אויף אים א סכנה האט מען זיך געגרייט ארויסצוגיין פון שטוב.

עס איז שוין געווען היבש שפעט. ווען מען וואלט געדארפט גיין צופוס וואלט די וועג געדויערט היבש לענגער, אבער גיין רופן א קאר געדויערט אויך צייט, און מען האט זיך געלפאקעט וואס וועט זיין שנעלער.

אוי טראכטנדיג וואס איז בעסער, האט זיך א קאר אפגעשטעלט פארטען פון די שטוב און געעפנט אירע טירן זאגנדיג אז מען זאל אריינקומען.

זואו וויל מען גיין? האט דער איד געוואלט וויסן נאך זאגן צו וועלכער זאל מען וויל צופארן האט דער איד דערציילט אז ער איז דא געווען וויל מען האט אים אהרגעשיקט ער זאל דא אפגעמען א געוויסער טשעק, אבער עס שטעלט זיך ארויס אז מען האט זיך טועה געווען מיט די אדרעס.

מען האט זיך אהרגעשיקט אז זיך אאל נעמען מוריו הרב צו דעם זאל.

מען האט נאך געהאלטן אינמיטן רעדן און דער טעלעפאן קלינגט. דער איד איז מודיע די ריכטיגע אדרעס וואו דער טשעק געפינט זיך. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דאס איז א בנין אוועק פון די זאל.

יעצט האט זיך ארויסגעשטעלט אז פון אלע זייטן שטימט עס.

ביידע זענען געווארן באנייטערט פון די אפענע און קלארע השגחה פריטית וויאזוי עס האט זיך געפירט אז ער זאל אנקומען דא און זיין דער שליה צו ברענגען מוריו הרב שליט"א צום ברית און אז דער טשעק געפינט זיך איינגעלייגן דארט.

צו די ברית איז מען אנגעקומען באצייטנס און עס נאך דעריאנט.

[דערציילט דורך דער בעל המעשה: מוריו הרב שליט"א]

נאך זיי און לערנט זיך זייער שנעל אפ פון רשעים.

אבער אויך דא בויט די תהלה אויס א שטיקל סדר וויאזוי די זאך דארף צוגיין, און דער סדר איז מרומם דא אן די לשונות פון מארצ'ן און פון וסמולדח' ומכית אברך.

מען דארף וויסן אז אפילו אז מען דארף זיין זורח נישט צו ווערן נאכגעשלעפט נאך די גאס און אירע מענטשן דארף עס גיין שטאפלזויג ווען די ערשטע זאך איז אז ער זאל זיך ארוסקוקן און די 'ארץ' ארום אים און דאס איז מרומם אין דער 'מארצ'ן, ווייל די זייער וואס הערשט אין גאס איז געווענליך דעת בעלי בתים און דעת בעלי בתים איז היפך דעת תורה און נאר ווען ער איז שוין אינגאנצן אפגעשיידט פון דעם קען ער גיין א שטאפל ווייטער און זיך מתבונן זיין אין די מעשים פון זיינע קרובים און דאס איז מרומם און דער 'זמולדח', און צום לעצט זאל ער זיך ארוסקוקן אויף דער 'מכית אברך'.

ביי א איד איז די מסורה הייליג. יעדער זאך וואס ער האט מקבל געווען פון זיינע עלטערן איז לויטער, אבער ווייל עס קען צומאל זיין אז עס זאלן זיך אריינמישן פריעמדע זאכן און ווייל די שטרעבן פון א איד איז צו זיין לויטער זאל ער נאכן זיך אפשיידן פון די כוחות וואס זענען דא אויפן גאס און נאכן זיך אויסרייניגן פון די מיינונג וואס א דא ביי די ארויסזעך זיך אויך מתבונן זיין אין די בקבלה וואס ער האט מקבל געווען מכית אביו, און ווייל ביי איר איז דא די ווייניגסטע חששות איז עס די לעצטע ווייל ווען מען הייבט אן מיט התבוננות זאל מען זיך האלטן און די מסורה און זיך האלטן מיט די 'כית אברך' און מיט אלעס וואס זי פארמאגט, און נאר שפעטער זאל מען זיך אפרייניגן פון דעם ווייל דאס איז די לעצטע אין רייע.

עס קען זיין נאך מער. עס לאזט זיך זאגן אז אנדערש ווי ביי אונז אידן האט אברהם אבינו גארנישט מקבל געווען פון זיינע עלטערן. שוין פון קליינווייז די האט ער זיך אפגעשיידט פון ביי אים איז דער 'מכית אברך' געווען די ערשטע, אבער אפילו אז ביי אים איז עס געווען פארקערט שרייבט עס די תהלה אויף דעם סדר, ווייל עס איז א לימוד לזרות אז אזוי דארף עס גיין, אין טרעט נאך די אנדערע.

עס קען זיין נאך א רמז אין דער סדר הדברים ווייל מיר טרעפן ביי די אבות הקדושים זיבן און יעקב, אז אפילו אז זיי האבן באקומען הייליגע יסודות פון שטוב וועגן זיך אבער אן אנדערע בחינה. אינדערעט ווען אברהם אבינו איז מרמז אויף מידת החדש איז ביי יצחק געווען די בחינה פון גבורה און ביי יעקב איז שוין געווען א דריטע בחינה און דאס אלעס ווייזט אז אפילו זיי האבן מקבל געווען פון שטוב אסאך בחינות האבן זיי זיך אויך אויסגעבויט א וועג אין עבודת השם.

עס איז צוליב די טעם פארוואס מיר זאגן ביים דאווענען אלקי אברהם אלקי יצחק און אלקי יעקב, ווייל אויך נאך דעם וואס זיי האבן באקומען די ריכטיגע פונדאמענטן פון שטוב, האבן זיי זיך אליין אויסגעבויט א מהלך אין עבודת השם און צוגעקומען צו זיי אייגענע אנערקענונג אין עבודת השם און וועגן דעם ווערן זיי באטיטלט מיט דער טיטול פון 'אלקי ווייל ביי יעדן איד דא די בחינה פון זיך אפגעקענט זיין פערזענליכע עבודה און צו דעם זענען זיי צוגעקומען נאכן קונה זיין די יסודות פון שטוב און אויף דעם האבן זיי זיך געבויט.

דאס וויל די תהלה מרמז זיין אויסשטעלענדיג די סדר הדברים. מיט'ן אנהאן דער 'מכית אברך' וויל די תהלה אז א איד זאל וויסן אז ארץ נאך דעם וואס ער האט זיך קונה געווען יסודות פון זיין טאטלס שטוב איז ער נישט קיין בן חרין צו בלייבן מיט דעם און זאגן אז ווייל אויך האב אזוי געזען אין שטוב גיי אן אזוי אין דעם וועג נאר ער זאל צולייגן צו איר, און אויף די גוטע יסודות וואס ער האט גע'רישט'ל פון שטוב אויסברען שיינע און שטארקע יסודות און אליין אויספארעמען זיין וועג אין עבודת השם ביז ווען ער וועט אליין אנקומען צו דינען הקב"ה זיין וועג.

זאל הש"ת העלפן אז מען זאל זוכה זיין אנטקומען צו די ריכטיגע מדרגה אין עבודת השם און זיך משלים זיין אלע אונזערע וועגן.

